



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobkyně: **Ing. J. M.**, zastoupena JUDr. Markétou Vaňkovou, advokátkou v Brně, Poštovská 6, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, se sídlem Praha 3, Husinecká 1024/11a, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Ústřední pozemkový úřad ze dne 26. 1. 2011, č. j. 33389/2010-17500,

t a k t o:

- I. **Rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Ústředního pozemkového úřadu ze dne 26. 1. 2011, č. j. 33389/2010-17500 se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 33.428,29 Kč k rukám zástupkyně JUDr. Markéty Vaňkové, advokátky, a to do třiceti dnů od právní moci rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobkyně se včas podanou žalobou dne 11. 4. 2011 v 12:28 hod. domáhala u Městského soudu v Praze zrušení rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Ústřední pozemkový úřad, č. j. 33389/2010-17500 ze dne 26. 1. 2011, kterým bylo zamítnuto odvolání Ing. J. M. a B. M. proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Pozemkový úřad Vyškov, č. j. PÚ-

562/2007-27-RI ze dne 16. 9. 2010, jímž byl schválen návrh komplexní pozemkové úpravy v k. ú. Studnice, (KPÚ), zpracovaný firmou AGERIS s.r.o., oprávněným projektantem M. K. Obě účastnice řízení s tímto návrhem nesouhlasily a tvrdily, že jejich pozemky znehodnocuje a rozděluje. Navíc žalobkyně nesouhlasila ani s plánem společných zařízení.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí se mj. uvádí, že komplexní pozemková úprava byla zahájena na žádost vlastníků nadpoloviční výměry v souladu s § 6 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, veřejnou vyhláškou č. j. PÚ-562/2007-2/KA ze dne 27. 8. 2001. Podle § 8 odst. 1 citovaného zákona pozemkový úřad zajistil vypracování soupisu nároků vlastníků podle jejich výměry, ceny a vzdálenosti a tyto soupisy byly vyloženy k nahlédnutí na Obecním úřadu Studnice, což bylo oznámeno veřejnou vyhláškou ze dne 19. 1. 2009, přičemž vlastníkům byl tento soupis doručen do vlastních rukou.

Posléze byl vypracován plán společných zařízení, který byl projednán sborem zástupců dne 23. 2. 2009 a schválen zastupitelstvem Obce Studnice na zasedání dne 25. 2. 2009. Návrh nového uspořádání pozemků byl projednán s dotčenými vlastníky, jakož i dotčenými orgány státní správy. S návrhem komplexní pozemkové úpravy vyjádřili souhlas vlastníci 84% výměry zemědělské půdy, přičemž ke schválení návrhu požaduje zákon souhlas vlastníků alespoň 3/4 výměry zemědělské půdy, řešené v pozemkových úpravách ve smyslu § 2 zákona č. 139/2002 Sb.

Z dokladů založených ve správním spisu vyplývá, že Ing. J. M. je vlastníkem nemovitostí zapsaných na LV 48. Na tomto LV byly původně zapsány pozemky o celkové skutečné výměře 6,1872 ha v ceně 233.286,807 Kč a průměrné vzdálenosti od referenčního bodu 771 m. v návrhu pro LV 48 jsou pozemky o celkové výměře 6,63306 ha, celkové ceně 238.869,80 Kč a průměrné vzdálenosti 772 m. to znamená, že v návrhu je výměra o 2,32% větší a cena o 2,39% vyšší, avšak s ohledem na stanovená kritéria vlastník není povinen překročení ceny v částce 5.583,10 Kč uhradit. Ing. J. M. je dále vlastníkem id. ¼ pozemků zapsaných na LV 54 o celkové výměře 0,2107 ha. V návrhu je výměra zachována, průměrná vzdálenost od referenčního bodu se zvětšila o 43 m, což je 8,83% a cena se snížila o 50,20 Kč, tj. o 0,69%. Při velikosti podílu Ing. J. M. došlo ke snížení ceny o 12,55 Kč. Z těchto údajů je zřejmé, že návrhem nového uspořádání pozemků vůbec poškozena, naopak získala 1.434 m² pozemků navíc bez povinnosti uhradit rozdíl ceny, zvýšené v její prospěch. Nicméně žádnou z variant řešení neodsouhlasila.

Žaloba byla doručena soudu datovou schránkou v pondělí 11. 4. 2011, v 12:28 hod. a údaj o doručení napadeného rozhodnutí uveden nebyl. Žaloba byla podána v rozsahu jedné strany, včetně petitu, a žalobkyně namítala, že napadené rozhodnutí je dílem nezákonné a dílem nepřezkoumatelné, kdy vady řízení včetně vad samotného rozhodnutí způsobují jeho nezákonnost, kdy k daným vadám je nutno přihlížet z moc úřední. Navrhla, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil, o jaké vady se má jednat, se však v žalobě neuvádí. Žalobkyně uváděla, že na podrobném odůvodnění žaloby intenzívně pracuje a doručí je soudu v co nejkratší lhůtě, k čemuž však nedošlo. Na základě vyjádření žalovaného ze dne 5. 8. 2011, v němž si žalovaný stěžoval na nekonkrétnost původního podání žalobkyně a vyčkával s předáním spisu soudu, vyzval soud dne 17. 8. 2011 žalobkyni k doplnění žaloby. K doplnění žaloby došlo dne 8. 9. 2011.

Teprve ze správního spisu soud zjistil, že rozhodnutí o odvolání bylo žalobkyni doručeno ve středu dne 9. 2. 2011, konec dvouměsíční lhůty pro podání žaloby tedy uplynul dne 9. 4. 2010 (sobota), takže se potom posledním dnem pro podání žaloby stalo pondělí 11. 4. 2010, kdy žaloba skutečně byla dne 11. 4. 2011 v 12:28 hod. podána.

Žalovaný správní orgán ve svých vyjádřeních ze dne 5. 8. 2011 a ze dne 7. 10. 2011 navrhl žalobu zamítnout s tím, že odkázal na odůvodnění svého žalobou napadeného rozhodnutí.

Městský soud v Praze nařídil ve věci jednání, která se konala dne 13. 5. 2014, dne 1. 10. 2015 a 1. 12. 2015, při nichž účastníci řízení setrvali na svých dříve písemně vyjádřených stanoviscích.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze shledal, že žaloba ze dne 11. 4. 2011 trpí neodstranitelným nedostatkem podmínek řízení, a to absencí žalobního bodu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního. Žaloba doručená soudu datovou schránkou v pondělí 11. 4. 2011, 12:28 hod., byla podána v rozsahu jedné strany, včetně petitu, a uvádí se v ní, že napadené rozhodnutí je dílem nezákonné a dílem nepřezkoumatelné, kdy vady řízení včetně vad samotného rozhodnutí způsobují jeho nezákonnost, kdy k daným vadám je nutno přihlížet z moc úřední. Teprve ze správního spisu soud zjistil, že rozhodnutí o odvolání bylo žalobkyni doručeno ve středu dne 9. 2. 2011, konec dvouměsíční lhůty pro podání žaloby tedy uplynul dne 9. 4. 2010 (sobota), takže se potom posledním dnem pro podání žaloby stalo pondělí 11. 4. 2010, kdy žaloba skutečně byla dne 11. 4. 2011 v 12:28 hod. podána. Takto podanou žalobu posoudil Městský soud v Praze jako blanketní.

Žaloba obsahovala jen obecné tvrzení o tom, že žalobce byl postupem správního úřadu krácen ve svých právech na řádné poučení, kdy mu bylo současně upřeno právo na spravedlivý proces. Ze žaloby však nijak nevyplyvá, jakého poučení a o čem se žalobkyni nedostalo, a čím jí bylo upřeno právo na spravedlivý proces. Rovněž tvrzení o tom, že výklad ustanovení správního řádu žalovaným zásadně překračuje meze správního uvážení nelze vůbec považovat za žalobní námitku, neboť v něm nejsou označena ani konkrétní ustanovení správního řádu, ani v něm není vyloženo, v čem má ono překročení mezi správního uvážení spočívat. Konstatování, že napadené rozhodnutí je dílem nezákonné a dílem nepřezkoumatelné, je pak naprosto nekonkrétní, když netvrdí žádný důvod ani nepřezkoumatelnosti, ani nezákonnosti.

Městský soud v Praze přihlédl k nejnovější judikatuře Nejvyššího správního soudu vyjádřené v rozsudku č. j. 9 Afs 46/2013–26 ze dne 23. ledna 2014, a neseznal důvod, proč by se měl od této judikatury odchýlit.

Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 9 Afs 46/2013–26 uvedl, že z žalobních bodů musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Význam co nejpresnějšího uvedení žalobních bodů v žalobě

vyplývá ze zásady dispoziční, kterou je řízení o žalobách ve správním soudnictví ovládáno a která znamená, že soud se při přezkumu správního rozhodnutí (s výjimkou taxativně stanovených případů) omezuje pouze na posouzení existence důvodů nezákonnosti správního rozhodnutí, které žalobce dovozuje. Ze žalobního bodu ve smyslu ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního pak musí být patrné nejen to, jakou právní argumentaci používá, nýbrž také o jaká skutková tvrzení se opírá. Pokud není v žalobě uveden řádným způsobem žádný žalobní bod, není v souladu s dispoziční zásadou možné takové podání ve správním soudnictví projednat a meritorně o něm rozhodnout, neboť soud není povinen, ani oprávněn za žalobce chybějící skutkové důvody dovozovat či vyhledávat případné vady. Pokud jde o nezbytnost výzvy k doplnění žalobního bodu, tak Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích opakovaně uvedl, že v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, a zároveň již není objektivně možné, že by žalobce žalobní bod ve lhůtě pro podání žaloby doplnil, neexistuje zákonná povinnost soudu vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu § 37 odst. 5 soudního řádu správního, neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by odporovala zásadě dispoziční a zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je řízení o žalobě koncipováno (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 – 40, publikovaný pod č. 113/2004 Sb. NSS).

Účelem § 37 odst. 5 soudního řádu správního je upozornit podatele na vady podání, vyzvat ho k jejich odstranění, stanovit mu k tomu lhůtu a upozornit ho na následky spojené s neodstraněním vad. Lze-li určitou náležitost žaloby účinně uvést či doplnit jen v zákonem stanovené nepřekročitelné lhůtě, má smysl vyzývat k takovému doplnění pouze tehdy, bude-li to vůbec „technicky“ proveditelné a smysluplné. Není tedy a priori vyloučeno, aby taková výzva, zejména za použití moderních komunikačních prostředků byla učiněna v posledních dnech či zcela výjimečně i v poslední den lhůty pro podání žaloby. Soud je přitom povinen takovou výzvu učinit, takže se předtím v přiměřené lhůtě po dojití žaloby na soud (tedy zpravidla v řádu několika dnů po dojití) musí s jejím obsahem seznámit přinejmenším do té míry, aby si mohl učinit úsudek o tom, zda má předepsané náležitosti.

V inkriminované věci Městský soud v Praze tedy nebyl povinen ani takovou výzvu činit. Z textu podané žaloby datované dnem 11. 4. 2011 totiž nebylo možno zjistit, kdy měla začít běžet lhůta k jejímu podání, neboť v ní nebyl uveden žádný údaj o dni doručení napadeného správního rozhodnutí. Soud tedy takovou výzvu učinil a teprve poté získal správní spis od žalovaného. Nicméně zákonná lhůta uplynula dnem podání žaloby, tj. dnem 11. 4. 2011, a její promarnění nelze podle zákona prominout.

Nejen v občanském soudním řízení, nýbrž i soudním řízení správním, plně platí zásada odpovědnosti účastníka za ochranu svých práv ("každý nechť si střeží svá práva", "vigilantibus iura scripta sunt").

Městský soud v Praze z uvedených důvodů usnesením ze dne 13. května 2014, č. j. 8 A 75/2011 – 86, žalobu odmítnul. Nicméně Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 11. března 2015, č. j. 3 As 120/2014 – 56, vyhověl kasační stížnosti žalobkyně a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 5. 2014, č. j. 8 A 75/2011 – 86, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 3 As 120/2014 – 56 vycházel v inkriminované věci ze závěrů rozsudku rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS, v němž byla řešena otázka obsahového vymezení žalobního bodu

dle definice obsažené v § 71 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního a rovněž otázka, za jakých okolností je krajský soud povinen vyzvat žalobce k odstranění vad žaloby ve vztahu k žalobním bodům. Rozšířený senát se v citovaném rozsudku uzavřel, že za žalobní bod je nutno považovat každé vyjádření žalobce, z něhož lze být i jen v nejhrubších obrysech dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné. „Jinými slovy, náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum. Bude-li žaloba podaná v zákonné lhůtě pro podání žaloby obsahovat žalobní bod (body) alespoň ve shora vymezené míře konkrétnosti, vznikne vždy krajskému soudu procesní povinnost postupovat podle § 37 odst. 5 soudního řádu správního, tj. vyzvat žalobce k odstranění vad žaloby tak, aby mohla být věcně projednána; v popsaném případě vada spočívá v nedostatečné specifikaci žalobního bodu. Odmítnout žalobu, jak to učinil městský soud, lze jen tehdy, když ve lhůtě pro podání žaloby žalobce nepředestřel žádný takový žalobní bod, popřípadě jen natolik nekonkrétní, že žalobu nebylo možno projednat, a žalobce na výzvu soudu tuto vadu ve stanovené lhůtě neodstranil.“

Rozšířený senát rovněž zdůraznil, že lhůta stanovená v § 71 odst. 2 větě druhé a třetí soudního řádu správního dopadá nejen na případy, kdy žalobce doplní vedle již obsažených další (nový) žalobní bod, ale i na případy, kdy v žalobě neuvedl žalobní bod žádný; jen v těchto případech uplyne zákonná lhůta (§ 72 odst. 1 soudního řádu správního) marně, ve všech ostatních případech je na místě postup dle § 37 odst. 5 soudního řádu správního.

Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 3 As 120/2014 – 56 uvedl, že stěžovatelka v žalobě namítala, že napadené správní rozhodnutí považovala za nezákonné proto, že nebyla v průběhu řízení řádně poučena o svých právech, žalovaný ve svém rozhodnutí překročil meze správního uvážení, namítla i nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Tato tvrzení stěžovatelky lze podle Nejvyššího správního soudu považovat za obecně formulované žalobní body, jejichž upřesnění mělo být stěžovateli umožněno postupem dle § 37 odst. 5 soudního řádu správního. Stěžovatelka tak ostatně učinila v podání doručeném Městskému soudu v Praze dne 8. 9. 2011, tedy ve lhůtě stanovené v usnesení ze dne 17. 8. 2011, č. j. 8 A 75/2011 – 29. Právní názor Městského soudu v Praze, že žalobní tvrzení stěžovatelky nenaplnují znaky žalobního bodu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního a žaloba je tak pro nedostatek podmínek řízení neprojednatelná, správný není a odmítnutí žaloby z tohoto důvodu postupem podle § 46 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního je chybné.

Nejvyšší správní soud uložil Městskému soudu v Praze, aby vyšel z toho, že žaloba již v původním znění obsahovala žalobní body a následně proto posoudil, zda stěžovatelka v doplnění žaloby ze dne 8. 9. 2011 tyto žalobní body dostatečně konkretizovala tak, aby žaloba mohla být věcně projednána.

Městský soud v Praze tedy postupoval v intencích rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 120/2014 – 56, posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního, a to v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle § 2 zákona č. 139/2002 Sb., pozemkovými úpravami se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech se k nim uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu³⁾ a jako nezbytný podklad pro územní plánování.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. února 2009, č. j. 7 As 26/2007 – 278:

I. Pozemkový úřad schválí návrh pozemkových úprav v souladu s § 11 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, pokud byly splněny požadavky, které klade § 10 zákona. V takovém případě musí každý vlastník nemovitostí vstupujících do pozemkových úprav akceptovat tento nový stav.

II. Ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, upravuje kritéria přiměřenosti původních a navrhovaných pozemků vstupujících do pozemkových úprav. Existence nájemních vztahů či čerpání zemědělských dotací mezi ně ovšem nepatří a nelze jimi ani argumentovat na podporu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o schválení návrhu pozemkových úprav.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2011, čj. 1 As 96/2011-143, zajištěním přístupnosti pozemků (§ 2 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech) je třeba rozumět nikoliv faktický stav existující bezprostředně po schválení návrhu komplexní pozemkové úpravy a vydání rozhodnutí o výměně práv, ale stav plánovaný, který nastane po realizaci navržených a schválených společných zařízení. Přístupnost pozemků je zajišťována nejen vhodným projektováním nových pozemků ve vztahu ke stávající cestní síti, ale též navržením cest nových. Pozemky vedené ve zjednodušené evidenci vstupují do pozemkových úprav ve vlastnických hranicích vyplývajících z předchozích pozemkových evidencí (§ 29 odst. 3 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky). Pro soupis nároků vlastníků pozemků řešených v pozemkové úpravě je rozhodující výměra pozemku dle katastru nemovitostí. V případě pozemků vedených ve zjednodušené evidenci se jedná o původní nebo tzv. zbytkovou výměru [§ 84 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 190/1996 Sb.]. Geometrický plán pozemku ve zjednodušené evidenci se v rámci pozemkové úpravy pořizuje jen tehdy, pokud má ve vztahu k němu dojít pouze k obnově katastrálního operátu, aniž by pozemek vyžadoval řešení ve smyslu § 2 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech (§ 9 odst. 16 téhož zákona a § 7 odst. 6 vyhlášky č. 545/2002 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav). Schválení návrhu pozemkové úpravy představuje zásah do vlastnického práva těch vlastníků pozemků, kteří s návrhem nesouhlasí. Podmínka přiměřenosti zásahu do vlastnického práva je splněna tehdy, jestliže nové pozemky navržené do vlastnictví těchto vlastníků splňují kritéria stanovená v § 10 zákona č. 139/2002 Sb., o

pozemkových úpravách a pozemkových úřadech (přiměřenost kvality, výměry a vzdálenosti původních a navrhovaných pozemků).

Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. května 2015, čj. Nad 288/2014-58:

I. Pojem správního orgánu je pro účely určení pravomoci a příslušnosti soudů ve správním soudnictví nutno vnímat především v rovině kompetenční – správním orgánem v tomto smyslu, tedy mimo jiné i ve smyslu § 7 odst. 2 s. ř. s., jenž stanoví pravidla pro určení místní příslušnosti správních soudů, je svazek kompetencí určitého typu. Institucionální uspořádání či dokonce právní osobnost entity, jejíž součástí je uvedený svazek kompetencí, je pro posouzení, zda se u tohoto svazku jedná o správní orgán, zpravidla irelevantní či pouze pomocné kritérium.

II. Pobočky krajských pozemkových úřadů zřízené podle § 2 odst. 4 zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu, tedy podle zákonné úpravy účinné od 1. 1. 2013, jsou v případech, kdy rozhodují jako správní orgány prvního stupně v řízeních o pozemkových úpravách, správními orgány v kompetenčním smyslu s územní působností vymezenou organizačním řádem Státního pozemkového úřadu. Správními orgány v kompetenčním smyslu byly i pozemkové úřady podle § 19 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění účinném do 31. 12. 2012. V takových případech je třeba pobočku krajského pozemkového úřadu, resp. okresní pozemkový úřad, považovat za správní orgán prvního stupně, jehož sídlo je určující pro místní příslušnost krajského soudu dle § 7 odst. 2 s. ř. s.

Žalobkyně v žalobě podané dne 11. 4. 2011 namítala, že napadené správní rozhodnutí je dílem nezákonné a dílem nepřezkoumatelné, kdy vady řízení včetně vad samotného rozhodnutí způsobují jeho nezákonnost, kdy k daným vadám je nutno přihlížet z moc úřední.

V doplnění žaloby ze dne 8. 9. 2011 tyto žalobní body konkretizovala žalobkyně takto:

- K vadám řízení doplnila: Řízení mělo být podle textu rozhodnutí zahájeno na základě žádostí vlastníků nadpoloviční většiny zemědělské půdy. Žalobkyně s provedením úprav nesouhlasila a tvrdila, že k zahájení řízení nebyla shromážděna potřebná vůle nadpoloviční většiny vlastníků zemědělské půdy, neboť část podpisů nebyla učiněna vlastníky nemovitostí bezprostředně, buď byla podepsána jiná osoba, anebo nešlo o vlastnoruční podpis. Takže řízení ve věci nebylo zahájeno zákonným způsobem a tato odvolací námitka byla v rozhodnutí nepřiměřeně zlehčena a zůstala nevypořádána. Dále tvrdila, že záznamy pořízené o jednání správního orgánu prvního stupně postrádají celou řadu nezbytných náležitostí takového jednání. Tvrdila, že konkrétní účel pozemkových úprav nebyl nikdy uveden.
- K absenci veřejného zájmu a nezákonnosti rozhodnutí doplnila: Konkrétní účel pozemkových úprav nebyl nikdy uveden. V roce 2006 nechala obec zavést úvozovou cestu, jež zároveň sloužila i jako protipovodňová zábrana, bránící přívalové vodě, aby zaplavovala níže položené nemovitosti. V důsledku toho jsou tyto nemovitosti opakovaně ničeny právě v důsledku přívalových dešťů. Proto zřejmě je součástí návrhu pozemkových úprav i vybudování protipovodňového opatření, v konečné podobě návrhu jako protipovodňová hráz s trvale zatravněnou plochou, mj. i na pozemcích žalobkyně. Tato hráz nebo násyp zároveň přerušuje stávající cestu k nemovitostem žalobkyně. Schválená plán pozemkových úprav bezprostředně a bez souhlasu žalobkyně zasahuje pozemky, jež jsou součástí hospodářského celku příslušejícího k nemovitostem č. p. 51, zejména pozemky parc. č. 527/5 (zahrada),

527/4 (ovocný sad), 527/1 a 527/43 (obojí orná půda), jež tvoří pás obdělávané půdy za hospodářským cekem domu a přístup k těmto pozemkům byl až dosud přes dvůr domu, zároveň však dosud po přiléhající cestě – pozemku parc. č. 1451/2, jež byl úpravami dotčen.

Městský soud v Praze po posouzení žalobních námitek uplatněných dne 11. 4. 2011 ve spojení s doplněním žaloby ze dne 8. 9. 2011 musel konstatovat, že žalobkyně namítala v podstatě dvě podstatné skutečnosti, a to jednak nesprávné zahájení řízení o pozemkových úpravách, a jednak porušení § 3 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb. uvedené námitky potom vypořádal v souladu s citovanou ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu.

Pokud jde o námitku nesprávného zahájení řízení, soud musel konstatovat, že k tomu, aby to inkriminované řízení vůbec mohlo být zahájeno řízením, požaduje zákon souhlas vlastníků alespoň 3/4 výměry zemědělské půdy, řešené v pozemkových úpravách ve smyslu § 2 zákona č. 139/2002 Sb. Jestliže by existovaly pochybnosti o tom, zda podpisy některých vlastníků dotčených pozemků v dotčeném území byly pravé, pak je na místě otázka, zda svůj souhlas skutečně vyjádřil dostatečný počet vlastníků.

Z obsahu správního spisu je zřejmé, že žalobkyně tuto námitku uplatnila přinejmenším ve svém odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, byť v ne zcela konkrétní podobě. Nicméně žalovaný podle názoru soudu se s ní vypořádal nesprávně, když jí v podstatě vyřídil s tím, že se jí nebude zabývat, protože žádné další poznatky o takové závadě, tedy o nepravých či zfalšovaných podpisech nemá. Podle názoru soudu vzhledem k zásadě dobré správy takovéto rozhodnutí nebylo učinit a tuto námitku nebylo možno vypořádat tímto způsobem. V inkriminované věci řízení bylo zahájeno na základě žádosti určitého počtu vlastníků zemědělské půdy, je tedy podstatné, aby těch vlastníků bylo zákonem stanovené penzum. Potom pochybnost, ohledně toho, zda všichni ti, kteří pozemkové úpravy žádali, tak dali najevo svoji skutečnou vůli nebo nikoliv. Tuto věc bylo podle názoru soudu zapotřebí uvést na pravou míru. Pokud by nebylo dosaženo dostatečného počtu vlastníků, potom by toto řízení vůbec nemohlo proběhnout. Pokud námitka uplatněná v odvolání byla víceméně nekonkrétní, pak i přesto bylo na místě, aby se s ní odvolací správní orgán zabýval minimálně, aby žalobkyni vyzval k tomu, aby tuto námitku konkretizovala, aby tedy uvedla, kteří vlastníci podle jejího názoru, nebo podle jejích informací tuto iniciální žádost nepodepsali, jejichž podpisy mají být zfalšované. Podle toho, jak by žalobkyně na tuto výzvu reagovala, se s ní měl odvolací orgán vypořádat. Pokud by skutečně označila nějaké konkrétní osoby, měly být tyto vyslechnuty a mělo být zjištěno, zda tedy jejich vůle byla taková, jak je na těch podkladech, nebo nikoliv. Způsob, jakým odvolací správní orgán uvedenou námitku vypořádal, považuje soud za nedostatečnou a za odporující zásadám dobré správy a součinnosti mezi správními orgány a účastníky řízení. Tato procesní vada mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

Podle § 3 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb. pozemky určené pro těžbu vyhrazených nerostů na základě stanoveného dobývacího prostoru, pozemky určené pro obranu státu, pozemky zastavěné stavbou ve vlastnictví státu, pozemky vodních toků a pozemky chráněné podle zvláštních předpisů lze řešit v pozemkových úpravách (§ 2) jen se souhlasem jejich vlastníka a příslušného správního úřadu. Pozemky zastavěné stavbou, která není ve vlastnictví státu, pozemek funkčně související s touto stavbou včetně přístupové cesty, oplocené pozemky,

zejména zahrady, pozemky v zastavěném území, pozemky v zastavitelných plochách a pozemky, na nichž se nacházejí hřbitovy, lze řešit v pozemkových úpravách jen se souhlasem jejich vlastníka. Pozemky podle tohoto odstavce se pro účely pozemkových úprav v případě jejich směn oceňují podle druhu původních pozemků; nelze-li toto zjistit, oceňují se podle druhu nejbližšího zemědělského pozemku. Pozemky nesměňované se neoceňují.

Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 10. 2013, č. j. 62 A 99/2012 – 201, nutnost zavedení protierozičního osevního postupu ještě bez dalšího neznamená, že je takový pozemek pozemkem s prokazatelně sníženým zemědělským využitím ve smyslu § 3 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech.

Městský soud v Praze se dále zabýval otázkou, zda správní orgány obou stupňů správně aplikovaly ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb., zda tedy správným způsobem přihlédly k tomu, že pozemková úprava se dotýká pozemku, který je oplocen a zda tedy v tom případě bylo nebo nebylo nutno mít k inkriminované úpravě souhlas vlastníka, jak vyžaduje zákon. Skutečností je, že zákon č. 139/2002 Sb. v podstatě nerozlišuje, zda pro účely uplatnění citovaného ustanovení je relevantní stav knihovní nebo stav faktický, tedy jak je v reálu v terénu skutečně provedeno. Soud má za to, že s přihlédnutím k povaze věci bylo minimálně v této záležitosti na místě přihlédnout k stavu faktickému, který se dá zjistit a je doložen ve správním spise, o jehož reálnosti a správnosti nebyly pochybnosti. Za tohoto stavu věci tedy měly správní orgány vzít v úvahu, že pozemek ve vlastnictví žalobkyně, který je pozemkovými úpravami dotčen, je nepochybně pozemkem oploceným. Podle názoru soudu by v této věci mělo být přihlédnuto i k tomu, že v podstatě se jedná o pozemky, které jsou oba ve vlastnictví jednoho a téhož vlastníka, tedy žalobkyně.

Soud zvažoval i tu situaci, pokud by se jednalo o pozemky různých vlastníků. Pokud by byl rozpor reálného stavu terénu se stavem knihovním v neprospěch třetí osoby, nějakého dalšího vlastníka, tak tam by pravděpodobně se soud spíše klonil k tomu závěru žalovaného, že je třeba vycházet ze stavu knihovního, neboť nelze úředním postupem nebo rozhodnutím akceptovat nebo schvalovat stav odporující právu, odporující zápisu v katastru. Nicméně za stavu, kdy všechny pozemky změnami dotčené, jsou ve vlastnictví jedné a téže osoby a vlastně práva třetích osob tak v tomto směru nijak dotčena být nemohla, tak má soud za to, že žalovaný správní orgán měl přihlédnout k tomu, že se jedná o pozemek oplocený a k tomu si tedy vyžádat souhlas vlastníka. Případně pokud by zjistil nějaký fatální nesoulad mezi stavem knihovním a stavem faktickým, pak měl nejprve vést věc tak, aby tento rozpor byl odstraněn a teprve potom o uvedených úpravách rozhodnout.

Městský soud v Praze má tedy za to, že účastníci pozemkových úprav jsou oprávněni vyslovit souhlas s návrhem pozemkových úprav i ve fázi, kdy ještě návrh není zpracován do finální fáze. Takovému výkladu jednoznačně nasvědčuje i § 9 odst. 17 zákona o pozemkových úpravách. Seznámení všech účastníků s celým zpracovaným návrhem je totiž garantováno právě § 11 odst. 1 zákona o pozemkových úpravách a po tomto seznámení mohou účastníci svůj dříve daný souhlas vzít případně zpět.

Městský soud v Praze poukazuje v této souvislosti na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 26/2007-278, podle něhož každý vlastník nemovitostí vstupujících do pozemkové úpravy musí akceptovat nově nastolený stav, bylo-li ho dosaženo správným

procesním postupem a byly-li současně dodrženy zákonem stanovené podmínky, omezení a regulativy (§ 10 zákona o pozemkových úpravách), neboť i vlastníků, kteří s pozemkovými úpravami nesouhlasí, „má realizace pozemkových úprav přinést užitek, byť se sami můžou cítit poškozeni a znevýhodnění“.

Městský soud v Praze s ohledem na uvedené skutečnosti ve věci rozhodl tak, že žalobou napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu podle § 76 odst. 1 písm. c) soudního řádu správního zrušil pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 soudního řádu správního).

Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení soud opřel o ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce měl ve věci plný úspěch. Výši náhrady potom určil tak, že 7.000 Kč činily náklady na uhrazení soudního poplatku z podané žaloby a kasační stížnosti, 1.473 Kč činilo jízdné žalobkyně na soudní jednání, tedy celkem 8.473 Kč. Podle vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif) soud určil náklady právního zastoupení, a to za dva úkony právní pomoci podle § 9 odst. 3 a 2.100 Kč, tj. převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby, a 2x režijní paušál podle § 13 odst. 3 a 300 Kč. Dále potom čtyři úkony podle nové právní úpravy od 1. 1. 2013, tj. sepsání kasační stížnosti a 3x účast při jednání (13. 5. 2014, 1. 10. 2015, 1. 12. 2015) a 3.100 Kč a 4x režijní paušál a 300 Kč, náhrada za promeškaný čas dne 1. 10. 2015 a 1. 12. 2015 ve výši 2.000 Kč, tedy celkem 20.570 Kč, včetně 21% DPH. Dále 4.425,29 Kč činilo podle vyhl. č. 328/2014 Sb. cestovné právního zástupce 2x na trase Brno – Praha a zpět. Celkové náklady žalobkyně tedy činily 33.428,29 Kč.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 1. prosince 2015

**JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu**

Za správnost vyhotovení: Kotlanová